

Dnešnina številka: --
Slovenski leta: K 18--
Slovenski leta: 9--
Slovenski leta: 5--
Slovenija Jugoslavije:
Slovenski leta: 24--
Posamezne številke
30 vinarjev. --

Vladivo i. upravnost:
Maribor, Koroška ulica
8. — Telefon št. 220.

STRŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

64. številka.

Maribor, dne 11. avgusta 1919

Letnik XI.

Slovenski bratje v Prekmurju pozdravljeni!

Beograd, 6. avgusta.

Vlada v Beogradu je v torek, dne 5. avg., dobila od francoskega zunanjega ministra Pichona uradno obvestilo, da naj takoj vojaško zasede Prekmurje, ki ga je mirovna konferenca prisodila jugoslovanski državi. S tem je izpolnjena vroča želja prekmurskih Slovencev in celega naroda, nujna prošnja onih naših ubogih slovenskih rojakov, ki so zadnji čas tako bridko in težko trpeli pod strahovlado madžarskih boljševikov, pravična zahteva našega naroda in njegovih voditeljev. Jugoslovanski klub je vztrajno in nemajno deloval za končno uresničenje naših zahtev glede na slovensko Prekmurje. V ministrskem svetu so prekmurski Slovenci imeli vnetega zagovornika v osebi ministrskega podpredsednika dr. Korošca. V imenu Jugoslovanskega kluba pa se je poslanec dr. Hohnjec pri vsaki priliki po-

tegoval pri vladi za naše trpeče slovenske brate onstran Mure. Velikokrat se je v tej zadevi obrnil na ministrskega predsednika Protiča kot voditelja poslov zunanjega ministrstva, bodisi v interpelacijah ali pismenih in ustmenih vprašanjih.

Docela negativnega odgovora ni dobil nikdar. Pri zadnjem osebnem predavanju je Protič dr. Hohnjcu odgovoril, da se je ministrski svet telegrafično obrnil na mirovno konferenco, oziroma našo delegacijo na tej konferenci, naj se naši državi podeli mednarodno dovoljenje, da vojaško zasede slovensko Prekmurje. Sedaj je naša želja in zahteva izpolnjena. Jugoslovanski klub se s celim slovenskim narodom raduje te prevesele vesti ter pošilja našim slovenskim bratom v Prekmurju prisrčno pozdrave. Bratje, dobro došli v jugoslovanski državi!

Ministrska kriza.

(Izviren dopis iz Beograda.)

Beograd, 6. avgusta.

Zanimanje naše javnosti sedaj velja ministrski krizi. Iz razlogov, ki so prišli na znanje širšim krogom, se že da spoznati, da ne gre toliko za stvarne diference, ki bi se ne dale izravnati, kolikor za osebne neskladnosti. Dve največji stranki v Narodnem predstavništvu, oziroma njuna dva glavna voditelja, Protič (radikalna stranka) in Pribičevič (demokratska stranka), sta se sprla med seboj. Pribičevič se je vedno bolj silil naprej. Ponižnost ni svojstvo politikov. Pribičeviču je ta lastnost docela neznana. Kakor jež v lisičji jami se je Pribičevič razširjal in ojačeval v Narodnem predstavništvu. Srbski radikalci so ta prizor opažali s skeptičnimi očmi. Njihova skeptičnost se je spremenila v očitno nevoljo, ko je Pribičevič uspelo, da je svoji stranki pridružil srbske samostalce, naprednjake in del liberalcev ter tako sklopil zajednico 113 poslancev. Ta številka je postala usodna ne zavoljo zloglasne štev. 13, marveč zavoljo tega, ker je Pribičevič z ozirom na to številko dosegel, da je izmed 18 članov ministrskega sveta 11 bilo iz srede Demokratske zajednice,

dočim so radikalci, ki v parlamentu štejejo 73 članov, v ministrstvu bili zastopani le s 3 člani. Ta številna nesorazmernost je od dne do dne pomnoževala osebno nesoglasnost, kateri so se kmalu ponudili v podlago tudi stvarni razlogi.

Agrarna reforma je prva in menda tudi glavna točka, ob kateri sta največji dve stranki v našem zajedničkem parlamentu trčili druga ob drugo. Pri tem je ozir na volilce imel glavno ulogo. Minister za agrarno reformo demokrat dr. Poljak je stopil v stopinje svojega prednika hrvatskega socialista Vitomirja Korača, ki je bil začel "reformirati" zemeljsko veleposest tako, da jo je dajal v zakup, ne najbolj ubogim in pridnim ljudev na deželi, marveč svojim socialnim demokratičnim pristašem. Tako je tudi ravnal in ravna še sedaj hrvatski demokrat Poljak, samo s to razliko, da se demokrat Poljak pri izbiri najemnikov in podnajemnikov ne ozira na socialne demokrate, temveč samo na demokrate. To je kortešacija, pravijo Hrvati in Srbi. Slovenci pa to reč imenujemo agitacijo za volitve. Kajpada je tudi res, da srbski radikali agrarne reforme ne gledajo z očmi angelske nesebičnosti, ampak z varuškim pogledom na svoje pristaše v Bači in Banatu, na srbske velike in druge veleposestnike. Povse upravičen pa je

očitek zoper ministra Poljaka, da s svojim načinom deliti zemljo v zakup, ni dosegel tega, kar je cilj prave agrarne reforme, da se zemlja obširnejše in boljše obdela, marveč ravno nasprotno: dandanašnji je na Hrvatskem veliko več slabo ali celo nič obdelane zemlje, nego je to bilo pred Poljakovo "reformo".

Očitki, in sicer veliki očitki so se tudi digli zoper demokratskega poglavarja Pribičeviča kot notranjega ministra. Neurejenih notranje-političnih razmer in velike nezadovoljnosti na Hrvatskem, v Bosni in Hercegovini in v Dalmaciji je v veliki meri in v prvi vrsti kritik Pribičevič s svojim načinom vladanja. Vse kritike, vse prigovori, vse pritožbe, vse zahteve, vse prošnje: vse to je bilo kakor bob v steno. Pribičevič je veroval v svoje demokratične varovance, ki jih je postavil na vsa uplivnejša mesta po teh krajih, in zaupal v bajonetne svojih žandarjev. Trajno pa se vendar ne da tako vladati. Že ob Koroščevi ministrski krizi je Jugoslovanski klub zahteval kot predpogoj za ostanek Korošca v ministrstvu, da se politične razmere v Banovini, Bosni—Hercegovini in v Dalmaciji morajo temeljito spremeniti.

Zadnji povod za izbruh krize je dalo nameščenje djakovske škofije stolice. Rim je po soglasnem sklepu hrvatskih škofov zagrebške provincije, storjenem že dolgo časa, za to škofijo določil djakovskega duhovnika Akšamoviča, ravnatelja bogoslovja, ter ga je že tudi poklical na kanoničen proces kot nujno predpripriavo. Demokrati so o tej stvari zagnali precejšen hrup, ki ga je inscenirala hrvatska framsionska loža. V svoji brezvestnosti so tudi vladu hoteli vpreči v boj zoper Vatikan. Glavni demokratski list "Demokratija" je sklep ministrskega sveta, ki je o tej zadevi razpravljal v svoji sednici, potvrdila tako, kakor da bi bil ministrski svet izrekel oster protest zoper Vatikan. Najlepše pa je to, da so demokrati hoteli svet ministrstva sprijati na led, trdec, da je Vatikan ravnal na lastno pest, ne da bi se mu sporočila kaka želja in zahteva vlade. Doznało pa se je in tudi dokazalo, da so demokrati imeli svojega kandidata za djakovskega škofa — kajpada demokrata po političnem mišljenju — in da so njegovo ime sporočili v Rim. Rim pa ni sprejel demokratskega predloga, marveč je ostal pri predlogu sednih škofov. Tega pa noben demokratični mi-

LISTEK.

Dr. Leopold Lenard.

Kaj so jedli in pili bogovi starih Slovanov?

(Konec.)

Istotako ve povedati drugi ruski zgodovinar Konstantin, da so pri neki drugi priliki darovali ruski vojaki na otoku Hortici črne peteline in kokoši, kruh in meso. Darovanje črnega petelina je imelo menda simboličen pomen, darovali so ga temnim podzemeljskim bogovom, da bi se rešili iz smrtne nevarnosti. Istotako se večkrat imenuje darovanje jajc. Jajce, iz katerega se razvije življenje, je bila menda slika življenja. Jajca se nahajajo že v staroslovanskih grobih, kamor so jih polagali k mrljcem. Tudi pisati so znali jajca že v paganskih časih in navada velikonočnih jajc izvira iz paganske dobe. Nekoliko čudno se nam zdi darovanje luka in česna bogovom, ker mi bi si predstavljal, da bog ljubi kaj boljšega.

Izmed poljskih pridelkov so staro Slovani pridelovali zelo veliko proso, torej so tudi bogovom radi darovali kašo. V nekem staroruskem spovednem navodlu za spovednike se glasi: »Če je baba besom kašo kuhalo, tri leta posta.« Kaša je veljala za splošno jed. Ruski veliki knez je poslat svojega namestnika neke-

mu ruskemu plemenu in je narčil domaćinom, da mu morajo dati hrano in sicer: vsak dan eno kokoš, kaše pa, kolikor je bo snedel. Nek arabski potnik pravi celo o Slovanih, da pridelujejo samo proso in med.

Poleg hrane so dajali bogovom tudi pijače in še menda ne malo. Triglavov malik je držal v roki velik rog, katerega so nalivali vsako leto in drugo leto pogledali, če je še kaj pijače ostalo. Ako je bog vse izpil, je pomenilo dobro letino, ako je na dnu kaj ostalo, pa slabo. Tudi Svetovit je držal v roki velik rog, kamor so mu nalivali pijače.

Paganski bogovi niso bili abstinentje, kadar so jim darovali jedi so jim morali dati tudi pijače. Vode menda niso marali, ker se nikdar ne omenja, da bi pili vodo. Mleko so dobivali včasih v dar, navadno so pa pili opojno pijačo. Seveda staro Slovani niso imeli vina, ako ga niso dobivali od Grkov in iz Italije, kar je bilo pa malo in draga, ter je zadostovalo komaj za domače kneze pri slovenskih prilikah. Bogovi ga menda niso dobili nikdar. Zato so pili izvršino medico. Te pijače je bilo po vseh slovenskih deželah dovolj in je slovela tudi po tuhij krajih. Neki arabski potopisec pravi, da ima včasih eden slovenski gospodar v svoji kleti po sto velikih posod medice. O polabskih Slovanih pravi nek zanesljiv pisatelj, da »vina nimajo in ga ne isčejo, medico in pivo znajo pa pridelovati tako dobro, da prekaša falernsko vino.« Nemška beseda »Bier« prihaja najbrže iz slovenskega »pivc«, istotako

so tudi hmelj poznali že stari Slovani in so ga menda še le od njih dobili Nemci. Poleg medice so Slovani pili pivo narajeno iz ovsa ali ječmena. Poljski kralj Lešek Beli se ni mogel odločiti, da bi šel na božjo pot v sveto deželo iz strahu, da tam ne bo mogoče dobiti domačega piva. Pili so tudi kvas, opojno pijačo, neke vrste pivo. Vse te pijače so tudi darovali svojim bogovom.

Darovanje se je vršilo na različne načine. V svinčih so darovali duhovniki po predpisanih obredih in predpisane reči. Doma je daroval vsakdo duhovom, kakor jih je častil in kakor se jih je bal. Baba je na podstrešju nastavila mleka domačemu duhu in bila je vesela, če je drugi dan zagledala posodico prazno, pa četudi je morda izpila mačka ali podgana. Nastavljal so po križpotih, po grobiščih, sploh kjer so mislili, da se potiskajo duhovi. Tako Bolgarka še dandanes nastavi jedi in pijače domačemu duhu Stopanu in ako najde posodico prazno, zakliče vesela: »Stopan je jedel, Stopan je pil!« Ti načini darovanja so se obdržali pri Slovanih jako dolgo, njihove ostanke najdemo še dandanes. Stari pridigarji so silno svarili vernike pred darovanjem jedi in pijače bogovom, a menda ne z velikim uspehom, ker se je ta navada obdržala več stoletij. Z bogovi so često gostovali tudi domačini. V staroruski cerkvi je bil eden največjih grehov, ako je kdo »napival bogovom.« Prirejali so bogovom velike pojedine in se jih udeleževali sami. Vsled tega svare

nister ni povedal na sednici ministrskega sveta. Ko je bil Protič v Zagrebu, se je megel uveriti na lastna ušesa, kakšo ulogo je igral v tej zadevi minister za verstvo, dr. Alaupovič, član Demokratske zajednice.

Kako se bo razrešila ministrska kriza, koje razloge in potek sem na kratko razložil, danes, 6. avgusta, še ne morem javiti. Sodimo, da bo če ne prej, vsaj tekom 7 dni kriza rešena, ter da imamo o Veliki Gospojnici novo ministrstvo. Kdo bo zavladal, ali radikalna ali demokratska stranka, zdaj še ne vemo. Vsaka stranka išče zaveznštvo Jugoslovanskega kluba. Naš klub stoji na stališču, da je v smislu edinstvenosti naše države, za konsolidacijo notranjih razmer, povoljno rešitev valutnega vprašanja in v resnici demokratsko izvršitev agrarne reforme potrebno sodelovanje vseh strank v zajedničkem parlamentu.

Temu cilju bi najbolj služilo koncentracijsko ministrstvo vseh strank ali pa, če to vsled socialistične opozicije ne bi bilo mogoče, koalicjsko ministrstvo, v katerem bi naj bile vse stranke, zlasti pa dve največji stranki.

Krona in dinar.

Naši kapitalisti in vojni dobitkarji so našli sedaj lepo priliko, da pod geslom splošne koristi delajo za svoje nabito polne denarnice in ob enem še ujeto široke množice proti naši jedinstveni državi. Kriče, da se mora zamenjati krona za dinar in dokazujo, koliko bo ljudstvo na škodi, ako se zgoditi drugače. Poglejmo torej še enkrat, kako je s to stvarjo.

Srbska banka je izdala 450 milijonov dinarjev. Pokritja ima: kovanega zlata 64 milijonov, kovanega srebra 15 in pol milijonov, tujih denarnih vrednosti 240 milijonov, skupaj torej 319 in pol milijonov. Torej čez 70% pokritja. Avstro-ogrška banka je izdala do 23. grudna 1918 35 milijard kron, kovinskega pokritja je imela istega dne samo 341 milijonov, torej 1%. Dinar je torej pokrit celo bolje, nego frank. frank, na denarnem trgu je seveda njegova vrednost sedaj manjša od franka, to pa vsled tega, ker je sedaj velik uvoz francoskega blaga v Srbijo, kar je treba plačevati s franki, obratno je pa izvoz iz Srbije na Franc. enak ničli. Vsled tega berza ne potrebuje dinarjev in radi tega so po ceni. Vsako blago, ki trenutno ne najde kupca, je po ceni, ako je pa kupcev mnogo, je dražje. Dinar ima torej popolno vrednost, na borzi je po ceni samo radi tega, ker ga ne potrebuje. Krona je pa skoraj brez vrednosti. V Genovi v Švici, kjer je najbolj nepristranski denarni trg, so dajali za 100 kron 11 frankov, sedaj pa krom sploh ne jemljeno.

Ako se ustanovi nova državna banka, ki bi zamenjavala krone in dinarje po isti ceni za novi dinar, bo ta novi dinar imel približno isto vrednost kot prejšna krona. Stari dinarji torej izgube vrednost. Novi dinarji bodo skoraj brez vsakega pokritja, to se pravi, državna banka bo imela velikanski dolg, katerega bo občutil sedanji in prihodnji rod z velikansko draginjo. Kdo ima samo malo kronic, mu bo gotovo ljubše, ako jih zamenja za dinarje, čeprav jih dobi nekoliko manj, a da ob enem tudi pojema strašna draginja. Veliki kapitalisti, ki čisto nič ne občutijo življenske draginje, bodo seveda proti temu. Zlasti morajo pa biti za tako zamenjavo vsemi, ki komaj čakajo, da dobe iz tujine oblike, tovarniških izdelkov, domačih potrebščin itd. kajti dokler ne dobimo denarja, ki bo v tujini kaj veljal, bo tudi nov uvoz nemogoč.

pridigarji pred »besovskimi pojedinami« in ako je kdo »besom postavil mizo«, ga je zadela huda kazen. Najbolj so se prialjale pojedine Rojemčanu in Rodu, ki je bil moškega spola božanstvu tovariš rojeni in nekemu Pereplatu, o katerem ne vemo sicer ničesar, zoper katerega so pa zelo grmeli stari pridigarji. Pri teh pojedinah so se godile velike nerodnosti, požrešnosti in pjanosti. Ker je zoper take navade nastopala tudi že državna oblast, so se vrstile na skrivaj, po hišah, pa tudi po gozdih in skritih krajih. Ljudstvo je živelj še dolgo časa po sprejetju krščanstva v stanju, katerega imenujejo stari pisatelji dvojeverje. Hodilo je v cerkev in plačevalo duhovnikom desetino, na skrivaj pa stalo mize besom in napijalo duhovom ter poslušalo volvhe in žreče — súžabnike paganskih duhov. Slednji so paganski bogovi padli na nižino navadnih strahov, solhvi in žreci so postali klateži, čaravniki šarlanti, zmagalo je krščanstvo, sledovi starega poganstva so se ohranili še samo v nekaterih ljudskih navadah.

Hmelj.

Žatec, dne 31. avgusta 1919. Minuli teden se je zopet prodala manjša množina lanskoga pridelka. Cene se niso spremenile in se je plačevalo po kakovosti za žateški hmelj od 700 do 800 K za 50 kg. Prav slabo blago se je dobivalo tudi pod 700 K — za najboljše se je pa tudi 40 K čez najvišjo ceno zahtevalo in tudi plačalo.

Tuj hmelj leta 1918 se je notiral le bolj po imenu po 600 do 720 K za 50 kg.

Vlada dosedaj še ni uresničila obljube glede razveljavnosti hmeljskega sindikata; ona se more vnovič opozoriti, da to stori prej ko mogoče, da ne bode oškodovan hmeljar, in tudi ne trgovci. Samo nekaj dni smo še pred novo trgovitvijo in se odpiranje mej ne sme več zavlačevati.

Kljub slabemu in nestanovitnemu vremenu se mora stanje hmeljske rastline označiti kot dobro. Povsod je videti obilo cvetja, katero deloma — posebno v rano obrezanih nasadih že prehaja v kobule. Za popolni razvoj cvetja in kobul rabili bi nujno toplega vremena, posebno tople noči. V nekaterih občinah, posebno v mokrih legah se je prikazala hmeljska ušica, kar so zakrivile hladne noči. Obrambna dela zoper usso se takoj pričela. Tudi za omejitev tega škodljivca bi nujno rabili lepega vremena.

Politične vesti.

Ministrska kriza se nadaljuje. Ljuba Davidovič, kateremu je poverjen sestav nove vlade, se neprestano pogaja z raznimi strankami med ministri in v narodnem predstavništvu.

Kmečki tabor v Petrovčah. Na Veliko Gospojnico, dne 15. avgusta se vrši Kmečki tabor v Petrovčah po sledečem sporedu: 1. Ob 1/2. uri pop. krtek nagovor in litanje v cerkvi. 2. Ob 3 uri na prostoru pred cerkvijo Kmečki tabor. Govorijo odlični poslanci, kmeti, mladeniči, mladenke. 3. Za prosto zabavo bo skrbela godba iz St. Petra. Kmetje, vsi starovi se združujejo, da si pomagajo. Kmetje, združite se tudi Vi v Kmečkih Zvezah, da ne bodo drugi stanovi z Vami pometali. Samo tarnanje čez preveleke davke in druge krivice, ki se Vam godé, ne pomaga nič. Vstopite v Kmečko Zvezo in združeni v Kmečkih Žvezah boste izvojevali svojo pravdo. — Okrajna Kmečka Zveza v Celju.

Nasledniki Štajerčincev. Agitatorji takozvane Samostojne Kmetijske stranke z veliko vremeno vabijo naše najhujše narodne nasprotnike Štajerčince v svoj tabor. Imajo jih tudi v krajevih odborih. Po vsem pravici lahko trdim, da Samostojna Kmetijska stranka ni nič drugega nego naslednica stranke odpadnikov.

Nadvojvoda Jožef je pripoznan za guvernerja na Ogrskem. Guverner bi naj posloval tako dolgo, da se sklice narodna skupščina ter se zaprisežejo uradniki. Nova ogrška vlada bo delovala z vsemi silami za obnovitev Madžarske.

Rumuni se hudejo, ker meni zavezniški svet odposlati v Budimpešto četvorico ententnih generalov, ki bodo prevzeli vrhovno poveljstvo nad vsemi na Ogrskem se nahajajočimi zavezniškimi četami, seve, tudi nad rumunskimi. Rumunija meni tudi umakniti večji del svojih čet iz Madžarske. Rumunski kralj Ferdinand, ki se je pripravljal na polet v Budimpešto, je odložil svoj izlet, ker je v Budimpešti nepotreben radi ustanovitve stalne madžarske vlade. Rumunom se je odstopil na škodo srbskega življa velik del v Banatu, ker bi pa Rumuni še radi izsiliли več, namerava kraljevska vlada ponoviti pred mirovno konferenco svojo zahtevo, da se naj banaško vprašanje reši na podlagi plebiscita vsega Banata.

Francoske čete, ki so zasedle Bulgarijo, so pričele z razroževanjem celotne bolgarske vojske.

Položaj v Italiji je postal vsled stavkanja zelo resen. V severni Italiji so izbruhnili nevarni nemiri. Meja proti Franciji je odprta samo za blago. V Italiji se pripravlja silen prevrat.

Kotor prevzeli Italijani. Iz Lugana se dne 8. avgusta poroča: Kotor je prevzelo italijansko vojaško poveljstvo. Francoske čete in vojne ladje so Kotor zapustile.

Boj v vzhodni Galiciji še ni končan. Poljaki so sicer zasedli celo deželo do Zbruča, a Ukrayinci se niso umaknili pred poljskim orožjem, ampak na željo entente. Onkraj Zbruča imajo Ukrayinci 150.000 dobro disciplinirane vojske. Francoska voj. misija se sedaj v Kamjencu Podolskem razgovarja z Ukrayinci, katere hoče pregovoriti, da gredo nad ruske boljševike. U-

krajinci bi bili zadovoljni, zahtevajo pa, da se morajo Poljaki umakniti iz vzhodne Galicije.

Srbski duhovniki ubiti ed Bolgarov. Beogradski cerkveno politični list »Vesnik« je ustavil statistiko srbskih pravoslavnih duhovnikov, ki so bili ob času bolgarske zasedbe ubiti od Bolgarov. Ubitih je vseh skupaj 162 duhovnikov, med njimi tudi skopeljski nadškof Vicenčije. Na splošno je bil ubit vsak, tretji duhovnik, ki je ostal v zasedenem kraju. Izmed teh 162 duhovnikov jih je 138 preko 60 let starih, ker so mlajši in močnejši pobegnili. V največ slučajih so Bolgari svoje žrtve sežigali, navadno pa poprej z revolverji obstreljevali in šele polužive zažgali. Pred smrtno so jih še na razne načine mučili, izruvali oči, odrezali jezik itd.

Tedenske novice.

Zaradi praznika izide prihodnja številka »Straže« v soboto.

Promocija. Na vseučilišču na Dunaju je bil 2. avgusta promoviran doktorjem prava deželno-vladni tajnik, bivši zadružni instruktor trgovinskega ministrstva, Henrik Stesk. Odličnemu strokovnjaku iskreno častitamo!

Smrtna kosa nemile jetike nam je pokosila mlado duhovniško moč in življenje, č. g. Franca Kompolšek, ki je v Gospodu zatisnil oči, dne 10. t. m. ob 1/2. 10. uri zvečer v mariborski bolnici. G. Franc Kompolšek se je rodil 25. januarja 1885 v Št. Jurju ob južni železnici. Gimnazijo je dovršil v Celju, bogoslovje v Mariboru. Kaplanoval je od leta 1911—14 v Škalah, kjer je bil obče priljubljen. Od leta 1914 do razpada Avstrije je bil vojni kurat v vojni bolnici. Po vojaški službi je nastopil kaplansko službo na Muti, katero pa je moral ostaviti vsled tuberkulozne oslabelosti. Naporna vojaška služba mu je nakopala kal bolezni in mu izpodkopalila mlado življenje. Bodil mu lahka domača jugoslovanska zemlja!

Podružnica SDZ za Štajersko. Preteklo nedeljo, dne 3. avg. smo imeli v Celju po dolgem vojnem spanju zopet zbor. Z veseljem smo pozdravili v svoji sredini gg. o. Ramšaka iz Ljubljane, dr. Ogrizka in nemškega pridigarja Lukmana, ki so nam poleg progmatičnih referatov, ki so jih imeli posamezni tovariši, nudili iz svoje bogate izkušnje važnih nasvetov za izpopolnitve našega programa in oživljenje uspešnega dela. Novi podružnični odbor je sledec: Phil. Stiplovšek Franc, predsednik, bogosl. Karo Ant., tajnik, med. Ramšak Bračko, blagajnik. Pisma za podružnico naj se za časa počitnic naslovljajo na tov. tajnika, Vransko.

Zdravstvo. Nastalil se je v Ormožu kot zdravnik tamkajšnje bolnice dr. Anton Hrovat in ordinira za privatne stranke v bolniški vili.

Častniško osobje Komande Dravske divizijske oblasti dobiva dan na dan navadna, priporočena in ekspresna pisma strank, katere urgirajo rešitev oziroma prosijo za intervencijo glede rešitve oziroma prosijo glede rešenja njihovih službenih predmetov in za odgovor. Častniško osobje Dravske div. oblasti vrši svojo dolžnost in je dovolj obremenjeno s poslovanjem ter se nikakor ne more zaposlit s privatno korespondenco službenega značaja.

X Shod Prekmurskih Slovencev v Radgoni, dne 17. avg. Točke: Ob 9. uri sv. maša v radgonski Marijini cerkvi, potem zborovanje, kjer se bo ustanovil Narodni svet za Prekmurje.

Bralno društvo Sv. Barbara niže Maribora predi v nedeljo 17. avgusta po večernicah v prostorih ljudske šole igri »Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček« in »Oh, ta Polona«.

Častniki in vojaški uradniki (aktivni, rezervni in v pokolu). Svoječasno je bil v časniki razglas, da se morajo zgoraj navedeni javiti pri dopolnilnem poveljstvu v Mariboru, sedaj 44. puškovska okružna komanda v Mariboru v svrhu evidence. Tukajšnja komanda pa je dognala, da je še mnogo častnikov in uradnikov bivše avstrijske armade, ki še do danes niso vposlali svojih podatkov imenovani komandi. Tem potom se pozivljajo vsi častniki in vojaški uradniki, bodisi aktivni, rezervni ali v pokolu, ne glede na narodnost ali pristojnost, ali na to, da je imenovani služil v jugoslovanski armadi, ali ne služil več, ali sploh ni še služil v jugoslovanski armadi, in ki prebivajo v okrajnih glavarstvih Maribor, Ljutomer, Ptuj, Slov. Gradec in v mestih Maribor in Ptuj, da nemudoma vpošljejo pismenim potom, ako še tega do danes niso storili, sledče podatke — 44. puškovski okružni komandi: Ime, šarža, rojen, služil pri ..., na-